

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
**Direcció General d'Innovació,
Digitalització, Currículum i Llengües**

BEYOND ACADEMIC LEARNING

Més enllà de l'aprenentatge acadèmic

Capítol 4. La creativitat i la curiositat dels estudiants
Traducció: Elena Ferreiro Nieto

MÉS ENLLÀ DE L'APRENENTATGE ACADÈMIC

Capítol 4. La creativitat i la curiositat dels estudiants

El capítol 4 analitza com la curiositat i la creativitat dels estudiants les relaciona amb altres habilitats socials i emocionals, els coneixements previs de l'alumnat, les seves actituds i accions. També resumeix interpreta aquestes relacions

QUÈ ENS DIUEN LES DADES?

1. Els estudiants que participen en les activitats d'art fora escola reporten nivells més elevats de creativitat especialment per sobre dels 15 anys.
2. Els alumnes de 15 anys que es consideren a si mateixos més creatius es descriuen a si mateixos com a més resistents i amb més ganes per aprendre nous coneixements.
3. Tant els pares com els professors confirmen això. I és així tant per les noies com pels nois i no observen diferències significatives entre gènere.
4. Hi ha grans diferències socioeconòmiques a l'hora d'informar sobre les habilitats creatives i de curiositat.
5. Els estudiants de situacions socioeconòmiques més afavorides reporten una creativitat i curiositat més alta que aquells que provenen entorns socioeconòmics més baixos.
6. Els estudiants que esperen treballar en tasques relacionades amb la ciència es descriuen a si mateixos com a més curiosos.
7. Els estudiats que aspiren a treballar en feines creatives com ara actors/actrius o periodistes, es descriuen a si mateixos com a més creatius.

Per què la creativitat i la curiositat són clau per als ciutadans del segle XXI i societats?

N'hi ha dues raons:

1. Els sistemes educatius afavoreixen que els centres educatius **conreïn habilitats que contribueixin a la invenció i adopció de nous processos i productes**. El projecte Educació 2023 de l'OCDE parla de preparar els sistemes educatius han de preparar els estudiants per “crear nou valor” cultivant la curiositat i la creativitat entre altres coses. També en els currículums la creativitat dels estudiants s'esmenta sovint entre els objectius del currículum.
2. La **relació entre la creativitat i la curiositat amb els resultats d'aprenentatge el benestar i l'aprenentatge al llarg de la vida** són un altre element a considerar.

Quins aspectes de la creativitat i curiositat es mesuren d'acord a la SSES (enquesta de les habilitats socials i emocionals)

La mesura de la SSES s'ha fet d'acord a un qüestionari sobre l'autoconcepte de creativitat i també sobre l'autoconcepte de curiositat.

La creativitat es relaciona amb dues qualitats d'un producte o idea: ha de ser **nou, original, no comú** i alhora **adequat efectiu i útil**.

Els estudis basats en qüestionaris per valorar la gent amb potencial creatiu parlen de què estan “oberts a experimentar”. Això inclou un **component cognitiu** (imaginació, ingenuïtat, fantasia, imaginació) però també un d'afectiu (amor per aprendre, interès, motivació intrínseca).

Aspectes de la creativitat i curiositat es mesuren d'acord a la SSES (enquesta de les habilitats socials i emocionals)

Alts nivells de:

- **Curiositat** (ment oberta)
- **Empatia** (col·laboració)
- **Persistència**
(desenvolupament de la tasca)
- **Energia** (compromís amb els altres)
- **Tolerància** (ment oberta)
- **Cooperació** (col·laboració)
- **Responsabilitat**
(desenvolupament de la tasca)
- **Optimisme** (regulació emocional)

Figure 4.1. A profile of 15-year-old students reporting high levels of creativity

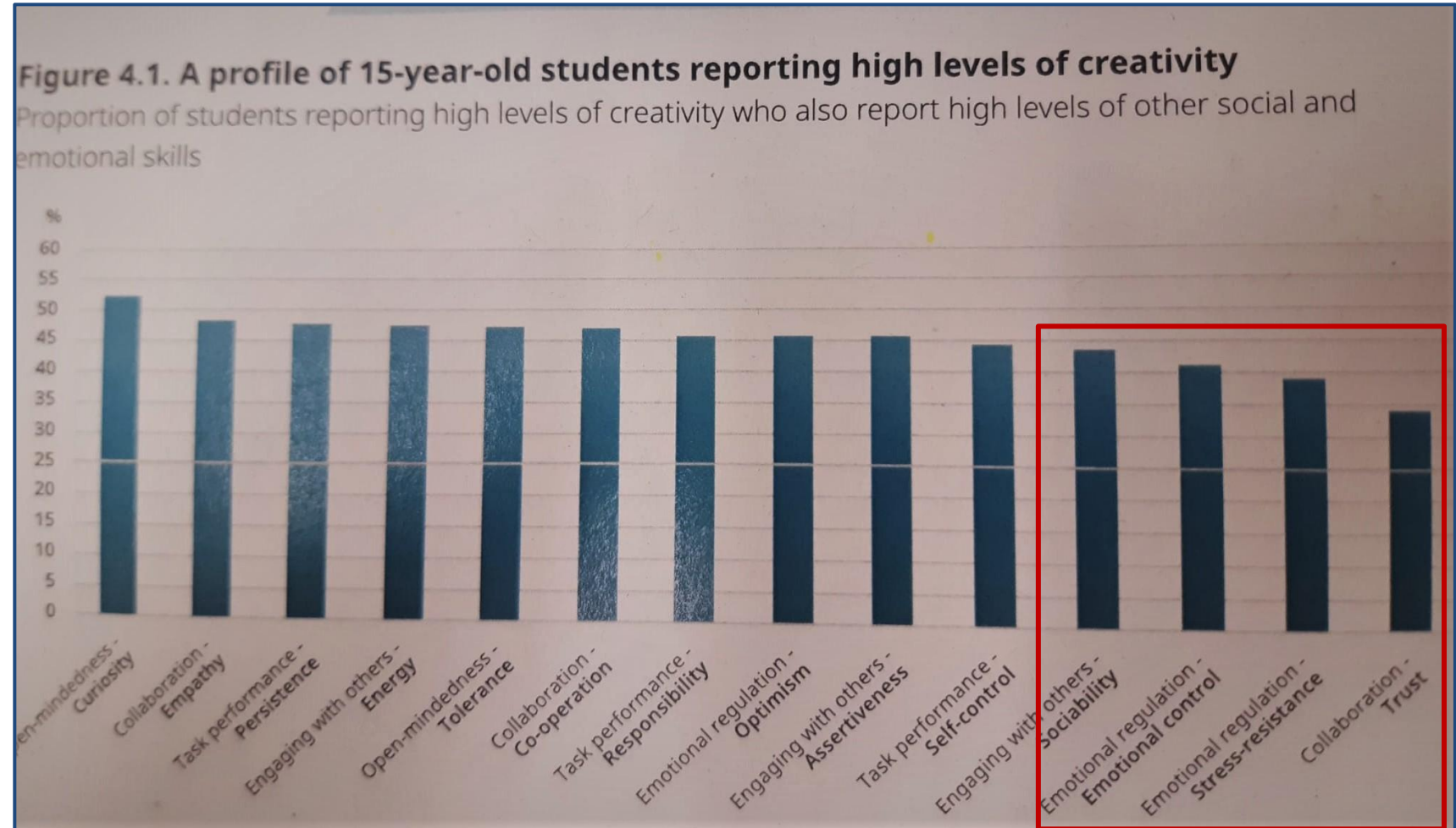
Proportion of students reporting high levels of creativity who also report high levels of other social and emotional skills

Quins aspectes de la creativitat i curiositat es mesuren d'acord a la SSES (enquesta de les habilitats socials i emocionals)

Baixos nivells de:

- **Confiança** (col·laboració)
- **Regulació emocional** (resistència a l'stress i al control emocional)

Com les diferències individuals en creativitat i curiositat canvien o no canvien d'acord als estudiants, els pares i als educadors

- La triangulació de diferents mètodes confirma un descens de la creativitat i la curiositat entre els 10 i els 15 anys.
- La mida d'aquesta caiguda varia considerablement en funció de si s'han utilitzat mesures autodeclarades dels nois i noies o autodeclarades per part dels pares i mares; això suggereix una certa prudència a l'hora de comparar la magnitud de la bretxa entre ciutats.

Figure 4.3. Age gaps in creativity

Based on student self-assessments, parent assessments and teacher assessments

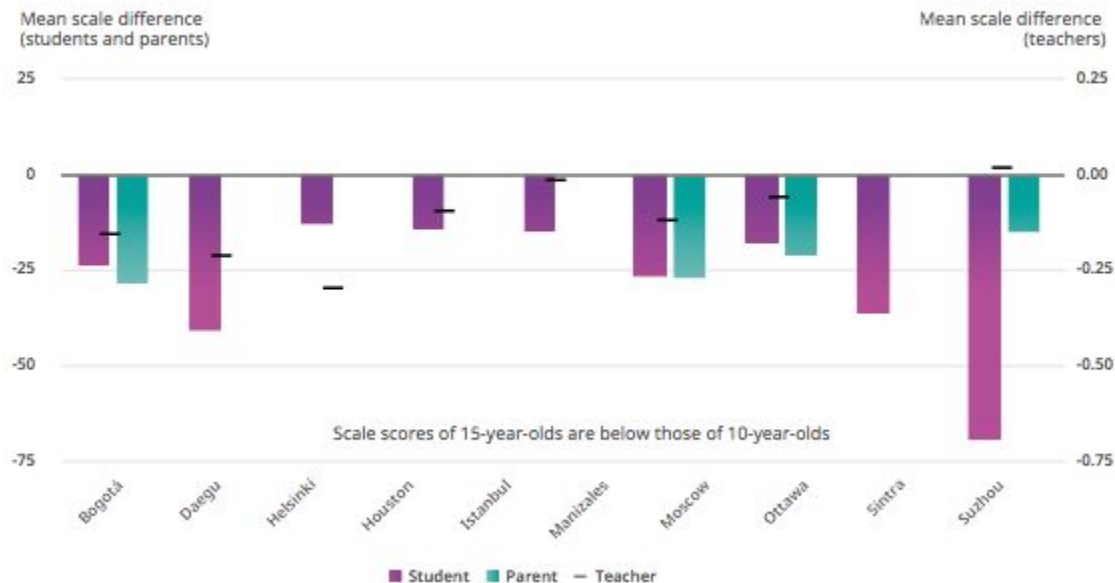
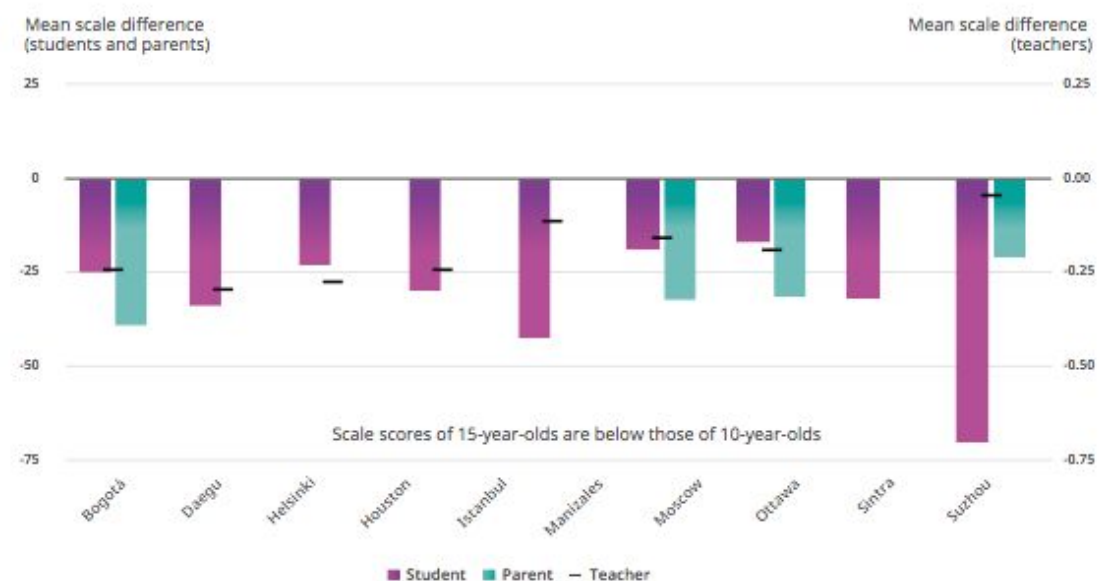

Figure 4.4. Age gaps in curiosity

Based on student self-assessments, parent assessments and teacher assessments

Com les diferències individuals en creativitat i curiositat canvien o no canvien d'acord als estudiants, els pares i als educadors

- La triangulació de diferents mètodes confirma un **descens de la creativitat i la curiositat entre els 10 i els 15 anys.**
- La mida d'aquesta caiguda varia considerablement en funció de si s'han utilitzat mesures autodeclarades dels nois i noies o autodeclarades per part dels pares i mares; això suggereix una certa prudència a l'hora de comparar la magnitud de la bretxa entre ciutats.
- La 15 anys, amb les observades a 10 anys. Les dades de l'SSES mostren que **les noies desenvolupen un autoconcepte més negatiu en la creativitat** en comparació amb els nois, entre els 10 i els 15 anys.
- Les **llacunes socioeconòmiques en la creativitat i la curiositat autoinformades son grans i significatives** en ambdues cohorts. També es troba una **bretxa socioeconòmica en la creativitat i curiositat informada pels pares i els professors.**

Fins a quin punt els factors escolars estan relacionats amb la creativitat i la curiositat?

Les **pràctiques d'instrucció poden afectar l'assoliment creatiu o el pensament divergent** (captat per mesures de tasques de rendiment) més que l'autoconcepte creatiu o la curiositat intel·lectual general (captada per qüestionaris).

Com es relacionen la creativitat i la curiositat amb la percepció que tenen els alumnes del clima escolar?

La **curiositat i la creativitat van ser més altes entre els estudiants de 15 anys que van declarar un fort sentiment de pertinença a l'escola** i més baixes entre els estudiants que van denunciar haver estat assetjats a l'escola, però ni la curiositat ni la creativitat van destacar per tenir una relació estreta amb aquests dos índexs.

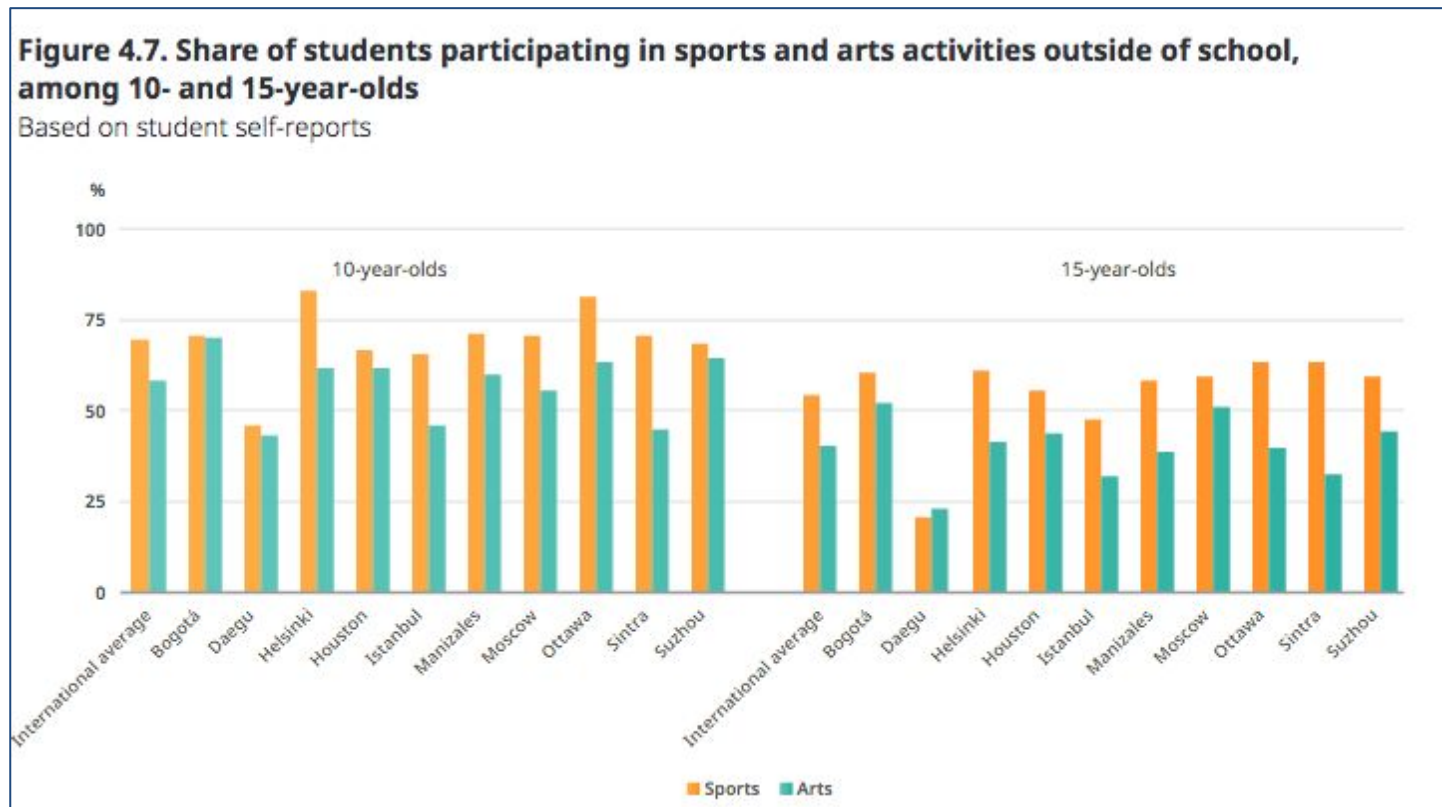
Altres habilitats socials i emocionals estaven més estretament associades amb aquests indicadors: l'associació de la **sociabilitat amb el sentit de pertinença a l'escola** i l'**optimisme i el control emocional** amb l'experiència de patir assetjament, per exemple, són substancialment més forts.

Fins a quin punt els factors escolars estan relacionats amb la creativitat i la curiositat?

Com es relacionen la creativitat i la curiositat amb la participació dels alumnes en activitats esportives i artístiques?

Els estudiants que van declarar participar en activitats artístiques **van valorar la seva creativitat com a més alta** en comparació amb els estudiants no hi participen.

Es van observar diferències més grans en la creativitat entre els alumnes de 15 anys que entre els de 10 anys, entre els que participaven en art extraescolar i els que no.

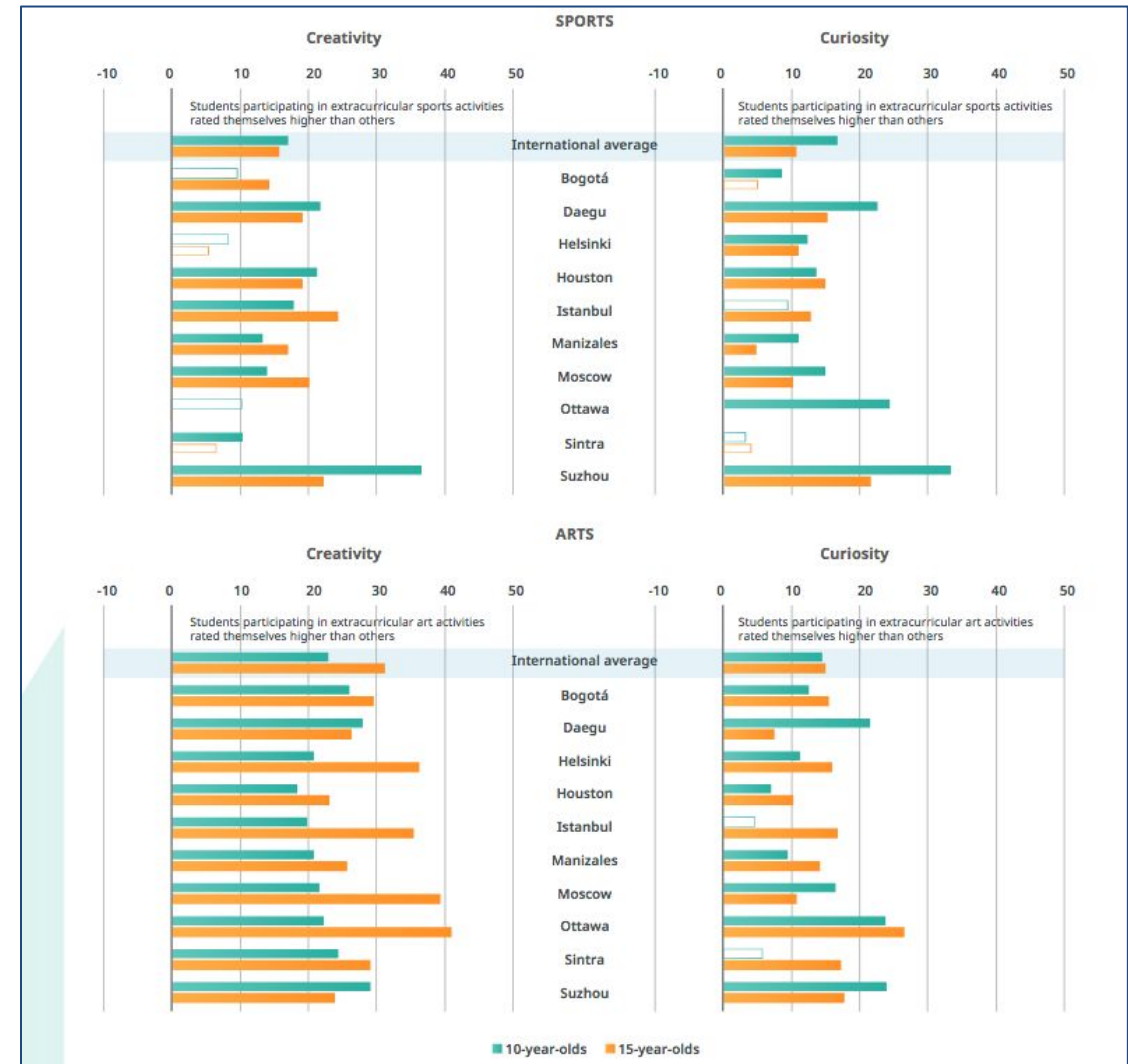

Fins a quin punt els factors escolars estan relacionats amb la creativitat i la curiositat?

Una investigació recent als Estats Units corrobora les dades que apareixen al gràfic:

- L'**autoeficàcia creativa** és significativament més alta entre els estudiants de secundària que **participen en activitats extraescolars artístiques** (com música, teatre i l'art).
- És **lleugerament més alta** entre els estudiants que **practiquen un esport**.

En relació amb la curiositat, hi ha una **relació significativa** entre els nois i noies que participen en **activitats artístiques** respecte dels que participen en activitats esportives, que és relativament modesta.

Promoure els programes basats en arts per millorar la creativitat dels estudiants

Esforços impulsats pels municipis a Sintra (Portugal)

En els darrers anys, el govern de Sintra ha estat implementant diverses mesures en l'àmbit local per promoure les habilitats socials i emocionals entre els estudiants de totes les edats.

Les activitats d'exposició de teatre escolar i la creació de bandes escolars afavoreixen habilitats com la col·laboració, la cooperació, la creativitat, el control emocional, la tolerància, la confiança i la resistència a l'estrès. **És a dir afavoreixen el desenvolupament personal i social de l'alumnat.**

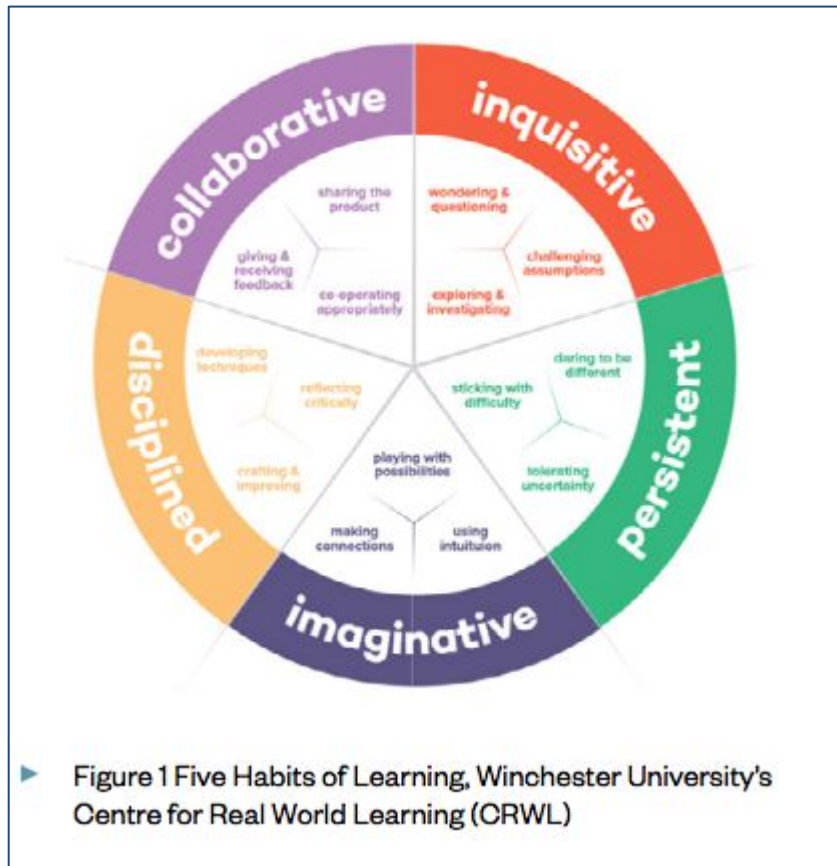
Promoure els programes basats en arts per millorar la creativitat dels estudiants

Polítiques de creativitat en l'àmbit nacional a Irlanda

El 2016, el govern d'Irlanda va llançar el [Pla de la Joventut Creativa](#), que ofereix a cada noi/a l'oportunitat de participar en classes de música, teatre, art.

Les escoles que adopten el Pla reben suport i assistència per part de Creative Associates que són els responsables de promoure la creativitat adoptant un enfocament comunitari.

El maig i juny de 2021, van oferir un mòdul d'autoexpressió que incloïa tallers amb professionals del teatre. Des d'una perspectiva d'habilitats socials i emocionals, **l'objectiu clau d'aquest mòdul és potenciar el pensament creatiu, la cooperació, la imaginació, l'autoexpressió i la confiança dels estudiants.**

Promoure els programes basats en arts per millorar la creativitat dels estudiants

Aprenentatge experiencial creatiu a escoles sud-coreanes

L'any 2009, les escoles de Corea del Sud van introduir l'[Aprenentatge Experiencial Creatiu \(CEL\) al seu currículum](#).

L'alumnat participa activament en el procés d'elecció d'una àrea d'interès (a multiculturalitat, el desenvolupament professional, el medi ambient i la sostenibilitat, els drets humans, la ciutadania democràtica i l'educació financera), i pensa en activitats innovadores relacionades amb l'àrea triada.

Els estudiants desenvolupen habilitats de pensament creatiu a mesura que prenen decisions autònomes sobre com abordar la temàtica triada.

S'utilitza un enfocament pràctic “aprendre fent”, millorant així les habilitats socials i emocionals com la creativitat, l'autoregulació i la tolerància, alhora que desenvolupen un sentit de comunitat. Hi ha quatre components essencials de l'educació CEL a les escoles de Corea del Sud:

- **Activitats autoregulades.** Es promou el treball independent i la presa de decisions en un entorn canviant.
- **Activitats de club.** Els alumnes desenvolupen les seves aficions alhora que desenvolupen habilitats socioemocionals (creativitat, cooperació...)
- **Activitats de voluntariat.** Es promou que els nois i noies participin activament en actuacions que reverteixen en la millora de la comunitat i el seu entorn.
- **Activitats d'exploració de carrera.** Afavoreixen l'autoconeixement i l'exploració i desenvolupament de la pròpia identitat per orientar-se professionalment.

Promoure els programes basats en arts per millorar la creativitat dels estudiants

Com es relacionen les opcions de carrera amb les habilitats socials i emocionals dels estudiants?

La curiositat està forta i constantment relacionada amb les expectatives dels estudiants per completar l'educació. Aquesta diapositiva explica com es relacionen les habilitats socials i emocionals dels estudiants amb les **seves expectatives** de treballar en una **ocupació relacionada amb la ciència**, d'una banda, i la seva expectativa de treballar en una **ocupació creativa**.

Els primers es descriuen a si mateixos com amb una **curiositat intel·lectual significativament més alta** en comparació amb altres estudiants. Els alumnes que tenen **expectatives de treballar en una activitat creativa** com a actors, periodistes, professionals de la publicitat) normalment **es descriuen com a més creatius**.

Figure 4.9. How social and emotional skills relate to expectations of working in a science-related occupation (15-year-olds)

Darker colour represent stronger relations between skills and expectations of working in a science-related occupation - 15-year-olds

15-year-olds

Què signifiquen els resultats d'aquest capítol per als pares, els educadors i els responsables polítics? Conclusions

- ❖ Els alumnes que es consideren molt creatius tendeixen a mostrar també **alts nivells de curiositat intel·lectual i persistència**.
- ❖ Els estudiants amb un fort autoconcepte creatiu són un **grup divers en termes d'autocontrol i/o regulació emocional**, que tenen una forta associació amb el rendiment acadèmic i el benestar, respectivament.
 - Pot ser beneficiós oferir oportunitats diverses i en diferents formats per practicar i aprendre sobre el potencial creatiu de cadascú.
- ❖ La **creativitat i la curiositat dels estudiants eren més baixes en la cohort més gran** (de 15 anys) que en la cohort més jove (els de 10 anys).
 - Pot ser al fet que els sistemes educatius sovint esperen “compliment” i “obediència” dels estudiants i això “expulsa” la curiositat i la creativitat a mesura que alumnes romanen més temps al sistema educatiu.
 - Pot ser que en créixer els nois i noies poden sentir-se més pressionats per satisfer les expectatives externes dels adults.
- ❖ Les **diferències relacionades amb l'edat en l'autoconcepte creatiu són molt més pronunciades entre les noies que entre els nois** (en canvi, això no és cert amb la curiositat intel·lectual, és a dir, la disposició emocional cap a l'aprenentatge).
 - Potser aquest patró es deu al fet que els nois que tenen excés de confiança en les seves habilitats creatives, mentre que les noies tenen autovaloracions més realistes.
- ❖ Les **diferències relacionades del nivell socioeconòmic posa de manifest les llacunes en rendiment creatiu i creativitat especialment entre els nens de 10 anys**.
- ❖ **Hi ha una associació entre l'autoavaluació que fan els alumnes de la seva força social i emocional i les seves expectatives sobre els llocs de treball futurs**.

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
**Direcció General d'Innovació,
Digitalització, Currículum i Llengües**

gencat.cat